

BEELDENE KUNST Overzichtsexpositie Joseph Kerff in Museum Land van Valkenburg

Joseph Kerff in zijn atelierkamer. Links en rechts boeken- en platenkasten, en overal schilderijen, foto's, beeldjes...

foto Luc Lodder

‘Het leven zit vol anekdotes’

Joseph Kerff (1943), illustrator van gedichten en verhalen van Gerrit Komrij, Gerard Reve en Leo Herberghs, schildert en tekent nog steeds vanuit een grote maatschappelijke betrokkenheid.

door **Thijs Lenssen**

Bijna had hij het loodje gelegd, vorig jaar, toen hij na een operatie aan nierkanker een dubbele longembolie opliep. „Ik kwam bij en dacht dat de klok kwart voor drie aangaf, maar het was al kwart over negen.” Joseph Kerff is er weer helemaal bovenop en doet er zelfs laconiek over. „Toen hij thuiskwam wilde hij ineens alle muren gaan schilderen”, zegt zijn vrouw Ine, „maar dat

heeft hij gelukkig niet gedaan.” Het zou een tour de force zijn geweest, want hun Heerlense appartement is werkelijk tjokvol. Links en rechts boeken- en platenkasten. Wat er niet in past, ligt op stapels. En overal schilderijen, foto's en beeldjes. Zijn atelierkamer is vol én klein. „Ik ben ooit aan de keukentafel begonnen, mijn werk is toch niet zo groot.” Ook in zijn hoofd moet het druk zijn. „Ik zuig alles op wat ik lees, hoor en zie.” Hij leest twee, drie boeken tegelijk, over politiek, filosofie, kunst, en luistert naar klassieke muziek en wereldmuziek. Allemaal inspiratie voor zijn werk, waarin het vaak weemt van scènes en details. Bijvoorbeeld op het schilderij *Jezus, Maria, Joseph* uit 1970, met tafereel over de roerige jaren '60. Achter een tuinhek staat een ouder echtpaar dat de commotie bezorgd gadeslaat. Op posters zijn de woorden 'honger' en 'Vietnam' te lezen. „Het was een tijd waarin heel veel veranderde. Ik las de *Frankfurter Schule*, Marcuse, Erich Fromm. De

actualiteit heb ik altijd gevolgd.” Hij noemt het schilderij *Gele kuif* uit 2012 waarin Geert Wilders figureert. „Zonder voorhoofd. Ik heb zijn brein verdonkeremaand”, zegt de schilder glimlachend. „Ik heb vaker echte mensen afgebeeld. Zoals kapelaan Bindels uit Bocholtz, symbool van benepenheid, in een bordeelscène. 'Ja, die Bindels was me er een', zeiden sommige mensen. Anderen vonden het te ver gaan.” Verbazing, verontrusting, woede en humor strijden bij Joseph Kerff steeds om voorrang. De actualiteit van nu valt hem af en toe zwaar. „Dat aangespoelde jongetje. Of een moeder die met haar kind aan een brug wordt opgehangen - laten ze op tv niet eens zien. Vroeger zou ik dat in mijn schilderijen hebben verwerkt. Ik speelde met Eros en Thanatos. Maar sommige dingen kan ik niet meer verdragen.” Zijn stijl veranderde van collageachtig naar abstract en toont invloeden van kunstenaars als Otto Dix en George Grosz. „En Francis Bacon; ik maak perso-

nages ook vaker schimmig of laat hun hoofd weg. Ik houd van de felle kleuren van het Duitse expressionisme. Bij het recente doek *Rug af* worstelde ik om met rood toch een ijzige sfeer op te roepen.” Zijn tekeningen en illustraties zijn grotesker dan de schilderijen. Hij illustreerde *Banaal Alfabet* van Gerrit Komrij, *De das in het bos* van Gerard Reve en gedichten van Leo Herberghs. Maar het begon met *Rehabilitatie* van de Rus Daniil Charms, een absurd verhaal over een moordenaar die zich met gewiekste verklaringen van alle schuld probeert vrij te pleiten. „Ik moet wel lachen als ik zie dat advocaten eigenlijk hetzelfde doen.” Hij zwijgt even. „Laatst vroeg iemand mij of ik nog anekdotes had getekend. 'Het leven hangt van anekdotes aaneen', reageerde ik.”

De expositie met werk van Joseph Kerff in Museum Land van Valkenburg loopt nog tot en met 27 september.

Ons kindje (detail, 2013).

Wiebelig wankel Utopia (2009).

Leeg land (2010).